

PROP DE VOSALTRES

Cuidar la vida. Afrontar la mort

Benvolguts diocesans:

Torno avui a tractar un tema del que us vaig donar una primera informació el passat 19 de gener amb motiu de la publicació de **Sembradors d'esperança. Acollir, protegir i acompanyar en l'etapa final d'aquesta vida.** La Subcomissió Episcopal per a la Família i la Defensa de la Vida n'és l'autora. A la nostra diòcesi hem intentat donar-li una gran difusió amb la finalitat d'informar a tothom de la postura de l'Església davant del final de la vida i orientar als catòlics recordant-los els principis bàsics de la nostra fe i de la nostra moral.

En aquell primer comentari intentava fer un resum del contingut del document i convidava a tothom a llegir-lo i a estudiar-lo. En aquest moment i després de les diferents informacions que van apareixent sobre l'anomenada llei de l'eutanàsia que el govern espanyol ha començat a tramitar, considero convenient donar la meua opinió arrel dels comentaris de diversa índole que es produeixen en els mitjans de comunicació social i en les nostres tertúlies ordinàries.

Fa poques setmanes vaig llegir un article a la premsa diària que em va sorprendre moltíssim. El seu autor comentava, i el cito de memòria, la contradicció que s'establia entre les persones i grups que en l'actualitat defensaven la vida i es posicionaven contra l'eutanàsia i el suïcidi assistit i fa uns anys encoratjaven la guerra d'Iraq que tantes morts havia provocat en aquell país i en tot l'Orient Mitjà. Tractava de desqualificar i fer callar als qui manifestaven una opinió contrària a aquest projecte de llei.

Unes breus consideracions a aquest article. És una mica forçat, o ridícul diria jo, barrejar dues realitats tan diferents com la guerra i una llei en temps de pau que provoca la mort, sobretot quan es concreta en un sol episodi. És l'única guerra que hi ha hagut en els últims cent anys? No s'han produït altres conflictes per interessos, ideologies o ànsies de domini? La mateixa argumentació es pot utilitzar a la inversa, Per què els qui clamaven en aquell moment per la vida i per la pau, ara sol-li-

citen per llei la destrucció personal i la mort? Si de coherència parlem... Penseu en l'elevada quantitat de guerres, petites o grans, locals o internacionals que, encara avui, s'estan produint. Els catòlics preguem sempre per la pau i dediquem un dia especial, l'1 de gener, a demanar i treballar per la pau a tot el món.

La nostra postura i el nostre treball per la pau i per la vida, per a sempre i per a tothom, ens faulta per aixecar la veu contra aquesta proposta governamental. Hem de recordar que no és una qüestió només religiosa la que ara es posa sobre la taula, afecta a tota persona i a tota la societat. És una qüestió social en la qual els catòlics, l'Església, poden manifestar la seva opinió amb total llibertat sense que se'ns vulgui inhabilitar pel nostre passat, per les nostres conviccions o per la pretesa imposició que volem aconseguir per a tothom. Els qui presumeixen i pregonen llibertat no poden fer callar a un significatiu grup socialment implantat.

La nostra fe marca els límits de les opinions: som creats per Déu, que és l'autor de la vida, ens acompanya al llarg del nostre recorregut en aquesta terra i determina el seu final. Nosaltres defendem la vida des de la concepció fins a la mort natural. No acceptem l'homicidi, el suïcidi assistit o l'eutanàsia. Llitem contra el sofriment i exigim la cura, l'estima, la protecció i l'acompanyament dels malalts. Esperem, abans que res, una legislació sobre les cures pal·liatives que tanta falta ens fan a tots.

Amb la meua benedicció i afecte.

† **Salvador Giménez Valls**
Bisbe de Lleida

NOTÍCIES

Informacions i recomanacions pastorals i doctrinals del bisbe Salvador

El bisbe Salvador ha enviat una carta als sacerdots, diaques, religiosos i col·laboradors parroquials ja que la situació de confinament s'està allargant.

En aquest escrit recorda que l'eucaristia se celebrarà sense la participació dels fidels però que això no vol dir «amb l'absència del poble».

Informa també que celebrarà l'eucaristia de Diumenge de Rams a les 12 hores a la catedral i la Crismal el proper 7 d'abril a les 19 hores també a la

catedral. En aquesta missa hi podran assistir els tres arxiprestos de la ciutat.

La renovació de les promeses sacerdotals es trasllada al proper 4 de juny.

El nostre pastor també celebrarà la missa del Dijous Sant a la catedral a les 19 hores; la del Divendres Sant al mateix temple a les 17 hores amb l'adoració a la Creu; la Vetlla Pasqual, l'11 d'abril a les 23.30 hores; i l'eucaristia del Diumenge de Pasqua a les 12 hores.

Pel que fa al sagrament de la reconciliació, aquest haurà de tenir lloc en un espai discret i ventilat, fora del confessionari, amb la distància adequada i les mesures sanitàries pertinents.

Pel que fa a les exèquies, quan la família ho demani es farà una pregària en el lloc i moment oportú. Es deixa en suspens la necessitat de les 24 hores per poder fer l'enterrament i afecta a totes les defuncions, excepte la mort violenta, que queda a criteri de l'autoritat judicial.

CERCA DE VOSOTROS

Cuidar la vida. Afrontar la muerte

Queridos diocesanos:

Vuelvo hoy sobre un tema del que os di una primera información el pasado día 19 de enero con motivo de la publicación de **Sembradores de esperanza. Acoger, proteger y acompañar en la etapa final de esta vida**. La autoría es de la Subcomisión Episcopal para la Familia y la Defensa de la Vida. En nuestra diócesis hemos intentado darle una gran difusión con el fin de informar a todos acerca de la postura de la Iglesia ante el final de la vida y orientar a los católicos recordándoles los principios básicos de nuestra fe y de nuestra moral.

En aquel primer comentario intentaba hacer un resumen del contenido del documento e invitaba a todos a su lectura y estudio. En este momento y a raíz de las distintas informaciones que van apareciendo sobre la llamada ley de la eutanasia que el gobierno español ha empezado a tramitar, considero conveniente dar mi opinión tras la avalancha de comentarios de índole diversa que se producen en los medios de comunicación social y en nuestras tertulias ordinarias.

Hace pocas semanas leía un artículo en la prensa diaria que me sorprendía muchísimo. Comentaba su autor, y lo cito de memoria, la contradicción que se establecía entre las personas y grupos que en la actualidad defendían la vida y se posicionaban contra la eutanasia y el suicidio asistido y hace unos años alentaban la guerra de Irak que tantas muertes había provocado en aquel país y en todo el Oriente Medio. Trataba de descalificar y hacer callar a quienes manifestaban una opinión contraria a dicho proyecto de ley.

Unas breves consideraciones a ese artículo. Es un tanto forzado, o ridículo diría yo, mezclar dos realidades tan distintas como la guerra y una ley en tiempos de paz que provoca la muerte, sobre todo cuando se concreta en un solo episodio. ¿Es la única guerra que ha habido en los últimos cien años?, ¿No se han producido otros conflictos por intereses, ideologías o ansias de dominio? La misma argumentación se puede usar a la inversa, ¿Por qué quienes clamaban en aquel momento por la vida y por la paz, ahora solicitan por ley la destrucción personal y la muerte? Si de coherencia hablamos... Pensad en la elevada cantidad de guerras, pequeñas o grandes, locales o internacionales que, todavía hoy, se están produciendo. Los católicos oramos siempre por la paz y dedicamos un día especial, el 1 de enero, a pedir y trabajar por la paz en todo el mundo.

Nuestra postura y nuestro trabajo por la paz y por la vida, para siempre y para todos, nos faculta para levantar la voz contra esta propuesta gubernamental. Debemos recordar que no es una cuestión solamente religiosa la que ahora se pone sobre la mesa, afecta a toda persona y a toda la sociedad. Es una cuestión social en que los católicos, la Iglesia, pueden manifestar su opinión con entera libertad sin que se nos quiera inhabilitar por nuestro pasado, por nuestras convicciones o por la pretendida imposición que queremos conseguir para todos. Quienes presumen y pregonan libertad no pueden hacer callar a un significativo grupo socialmente implantado.

Nuestra fe marca los límites de las opiniones: somos creados por Dios, que es el autor de la vida, nos acompaña a lo largo de nuestro recorrido en esta tierra y determina el final de la misma, Nosotros defendemos la vida desde la concepción hasta la muerte natural. No aceptamos el homicidio, el suicidio asistido o la eutanasia. Luchamos contra el sufrimiento y exigimos el cuidado, el cariño, la protección y el acompañamiento de los enfermos. Esperamos, antes que nada, una legislación sobre los cuidados paliativos que tanta falta hace para todos.

Con mi bendición y afecto.

† **Salvador Giménez Valls**
Obispo de Lleida

Ulls cristians davant la pandèmia

Escribo aquestes línies en la tarda del divuit de març i mirant pensatiu a través de la finestra els abans bulliciosos carrers, que ara estan buits de gent i sense tot just circulació rodada.

Segurament ha estat un impuls natural voler escriure alguna cosa sobre la terrible pandèmia que estem sofrint tots. Seria millor estar callat? És menys compromès el silenci?

Accepto els riscos que comporta el parlar o escriure sobre un assumpte tan complex, tan tremend i que causa un gran temor en tots nosaltres.

L'impuls té una motivació inicial, un desenvolupament i un final amb un enfocament exclusivament cristià. És a dir, amb sentiments que neixen del bisbe d'aquesta diòcesi, d'un pastor que cuida el seu ramat, i que es dirigeixen al cor de les persones creients que té encomanades pel Bon Pastor que és Jesucrist. També, per descomptat, aquests sentiments s'acosten a totes les persones que comparteixen amb nosaltres la vida ciutadana.

Sobre aquesta dura realitat s'ha escrit molt en aquestes últimes setmanes des de tots els punts de vista. Des de la ciència, la sanitat, la psicociologia, l'economia, la cultura o les relacions internacionals. S'han valorat les causes, la implantació progressiva i les conseqüències. Hi ha hagut múltiples recomanacions, advertiments i sancions.

El resultat és una gran perplexitat que bascula entre la por exagerada o la indiferència més absoluta. És cert que el centre d'aquesta forquilla és molt ampli i abunda la comprensió, la responsabilitat i la solidaritat d'una gran part de la població. A això, s'hi afegeix un immens agraïment a tots aquells professionals que extremen al màxim la seva dedicació i arriquen les seves vides en favor dels altres.

Els ulls cristians, davant l'adversitat, han de situar-se sempre en l'augment de la confiança en Déu. Hem d'intentar fugir de l'angoixa, del desconcert i de la desesperació. Són símptomes que afavoreixen l'egoisme i la indiferència. Jesucrist ens demana sempre mantenir la confiança en el Pare i dedicar tots els nostres esforços a servir els germans; és temps de creure, d'esperar i de manifestar una caritat sense límits.

És temps de compartir l'oració en família, el nostre temps amb els qui viuen sols, els nostres béns amb els més vulnerables i necessitats, la nostra esperança amb els que sofreixen la por a la malaltia o l'angoixa de no ser ben atesos. És temps de Quaresma que incideix a refer la vida per als cristians; és temps de quarantena per a tots, que, reclosos en els domicilis, ens obliga a canviar horaris i disposicions familiars.

Hi ha moltes pregàries i passatges en la Bíblia que ens donen llum en aquest difícil camí; recordem en aquestes circumstàncies l'oració d'Azaries, en el llibre de Daniel: «En aquest moment no tenim prínceps, ni profetes, ni

caps, ni sacrificis, ni ofrenes... perquè els que en tu confien no queden defraudats» (Dn 3,38 i seg.). Davant l'abatiment de no tenir res i no saber què fer, girar la nostra mirada al Déu de la misericòrdia i Senyor de tot consol.

Demano a tots intensificar l'oració en els vostres domicilis. Utilitzeu el vostre temps per a resar amb els fills. Acompanyeu amb el vostre afecte els més grans, els que viuen sols,

complint sempre les recomanacions o els mandats de les nostres autoritats. És una situació que ens obliga a ser escrupolosos en el que ens ordenen per a promoure i cuidar el bé comú.

He demanat als sacerdots, diaques i consagrats que dediquin tot el seu esforç per a l'oració i el servei als més necessitats. Que atenguin les indicacions dels responsables públics en les convocatòries de les celebracions sacramentals. No és un capritx de ningú ni és una traïció al nostre ministeri. És el que el Senyor ens demana en benefici de tots.

Demano als col·laboradors i voluntaris de les iniciatives i serveis socio-caritatius de la nostra Església que donin exemple de generositat però també d'estricta compliment de les normes. El martiri és un acte heroic que té una recompensa divina, però la possibilitat de servir de contagi de la malaltia als nostres semblants ha de frenar el nostre afany servicial. No oblidem mai que la persona és el centre del nostre interès i de la nostra activitat i no podem arriscar res si pot perjudicar-la o destruir-la.

Demano a totes les nostres comunitats una atenció exquisida per a percebre i atendre els grans perjudicis que provoquen aquesta situació: la solitud, la desesperació, la falta d'aliments o medicaments, la impaciència, els enutjos o els descoratjaments per un futur ple d'incertesa. Que la comunitat cristiana es reinventi en les seves relacions i sigui creativa en la seva ajuda contínua.

Em sembla que encerto si ofereixo, en nom de tots els cristians, la col·laboració lleial i compromesa a les nostres autoritats civils, sanitàries i de seguretat. I molt més. Els agraeixo vivament el seu servei i la seva preocupació per trobar els mitjans adequats en el combat contra aquesta cruel malaltia.

Proximitat a Déu, atenció als afectats, gratitud cap a tots ens ajudarà a mantenir la responsabilitat personal davant aquest esdeveniment. Hem de posar totes les nostres facultats i les nostres disposicions per a defensar el dret de la salut, de la vida en definitiva, de tots. Amb això aconseguirem tenir encesa la flama de l'esperança cristiana, regal de Déu i tasca comuna de l'ésser humà, per a millorar la nostra convivència sense que ningú quedi en la cuneta de la vida.

† **Salvador Giménez**
Bisbe de Lleida

Lleida, 18 de març de 2020

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «Jesucrist ofereix la seva misericòrdia a qui viu amb angoixa la seva pròpia situació de fragilitat, dolor i debilitat. Ell ens convida a entrar en la seva vida per experimentar la seva tendresa» (12 de febrer).

@Pontifex: «Feliços els qui ploren, perquè seran consolats» (Mt 5,5). És savi i benaurat qui acull el dolor per amor, perquè rebrà el consol de l'Esperit Sant, que és la tendresa de Déu

que perdona i corregeix» (12 de febrer).

@Pontifex: «Dirigeixo aquesta exhortació a tothom per ajudar a despertar l'afecte i la preocupació per l'Amazònia, que és també "nostra"» (12 de febrer).

@Pontifex: «Somio amb una Amazònia que lluiti pels drets dels més pobres, dels pobles originaris, dels últims, on la seva veu sigui escoltada i la seva dignitat promoguda» (12 de febrer).

Mesures d'urgència per contribuir a la protecció de la salut davant del coronavirus

Davant l'augment de contagis pel coronavirus i, seguint les indicacions de les autoritats sanitàries, per contribuir a la protecció de la salut pública, els bisbes de les deu diòcesis amb seu a Catalunya han disposat les següents mesures d'urgència: Tots els fidels queden dispensats del precepte dominical mentre duri la situació de greu crisi sanitària actual. A causa de la situació totalment excepcional que estem vivint, queden suspeses totes les celebracions de l'Eucaristia amb participació de fidels, també la dominical. En ordre a les exèquies, que en diàleg amb les famílies, se celebrin de forma simplificada i els funerals es posposin per a més endavant. Altres celebracions sacramentals, amb prudència pastoral, es posposaran per a més endavant.

Conferència Episcopal Tarraconense

Serà bo mantenir les esglésies obertes, en la mesura del possible, i que s'atengui amb caritat pastoral els malalts i les persones angoixades. Demanem a tots els fidels que intensifiquin l'oració i mirin de seguir la Santa Missa a través de la televisió, de la ràdio, o d'internet, pregant a Déu que ens alliberi d'aquesta pandèmia, per intercessió de la Verge Maria.

El Secretariat de Confraries suspèn els actes previstos per la Setmana Santa

El Secretariat de Congregacions, Confraries i Germanats, seguint instruccions del Bisbe de la Diòcesi després de les decisions del Govern d'Es-

panya i de la Generalitat de Catalunya amb la declaració de l'estat d'alarma i el confinament a tot el territori, les indicacions de les autoritats sanitàries sobre l'evolució

del coronavirus i les orientacions de la Conferència Episcopal Espanyola i la Conferència Episcopal Tarraconense, conclou que hi ha motius sobradament justificats per suspendre els actes previstos per la Setmana Santa.

Així doncs, donat que s'han establert mesures de limitació de concentració de persones en espais tancats o oberts, de limitació de moviments dintre del territori i que, com a ciutadans, estem en l'obligació de cooperar per evitar en la mesura de les nostres possibilitats la propagació del coronavirus, les congregacions, confraries i germanats suspèn els actes previstos per Setmana Santa i s'uneixen en la pregària a Déu Nostre Senyor per superar aquesta crisi i perquè protegeixi a totes aquelles persones que pateixen la malaltia.

REFLEXIONS

Jesús es va fer no res; per això Déu l'ha exalçat

Entrem a la Setmana Santa. L'Església ens torna a posar al davant els misteris centrals de Jesús, la seva mort i resurrecció, per ajudar-nos a créixer en l'aprofundiment i en la fidelitat. La segona lectura de la missa d'avui és un text sublim de Pau que ens pot acompanyar en la nostra humil aproximació al misteri lluminós del Senyor. Posaré de relleu dos accents. El primer és el més impactant. Davant la creu de Jesús, Pau subratlla: Tot i ésser Déu, Jesucrist es va abaixar fins a prendre la condició d'esclau, obedient fins a la mort de creu. Joan diu: «Es va fer carn»; Pau ho porta al límit: «S'ha fet no-res». La mística cristiana ha conservat com un tresor l'expressió grega *kenosi*: abaixament, feblesa, entrega, fer-se esclau, fer-se no res.

El segon accent: «per això, Déu l'ha exalçat». La sorpresa és el «per això». Ja des dels primers passos, l'Església i la fe han entès i viscut la relació íntima entre l'abaixament total de Crist i la seva glorificació. En aquest «per això» hi ha expressat el que és inexpressable. És més que premi, o compensació, o contrast... Aquest «per això» formula el que Jesús va dir de moltes maneres: «qui vulgui ser el primer, que sigui l'últim i l'esclau de tots» (Mc 10,44); «qui no aculli el Regne de Déu com un infant, no hi entrarà pas» (Lc 18,17); «els darrers passaran a primers, i els primers, a darrers» (Mt 20,16); «el qui s'enalteixi serà humiliat, però el qui s'humilia serà enaltit» (Mt 23,12).

Jesús s'ha fet no res a la creu. «Per això» ha estat exalçat més amunt dels cels, i «per això» ha estat constituït salvador de tots. El que s'ha fet l'últim, el més feble i el servidor de tots no ha estat engolit per la derrota de la mort. Precisament perquè s'ha humiliat, ha estat exalçat per damunt de tots els vivents i ha estat constituït salvador de la humanitat sencera.

Mn. Gaspar Mora
Professor emèrit de la FTC

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

6. ■ Dilluns Sant (litúrgia de les hores: 2a setmana) [Is 42,1-7 / Sl 26 / Jo 12,1-11]. Sant Marcel·lí, mr.; sant Guillem, abat.

7. ■ Dimarts Sant [Is 49,1-6 / Sl 70 / Jo 13,21-33.36-38]. Sant Joan Baptista de La Salle (Reims, 1651 - Rouen, 1719), prevere, fundador dels Germans de les Escoles Cristianes (FSC); sant Epifani, bisbe; sant Germà, monjo.

8. ■ Dimecres Sant [Is 50,4-9a / Sl 68 / Mt 26,14-25]. Sant Joan d'Organyà, monjo premonstratès; santa Macària, vg.

9. □ Dijous Sant [Missa de la Cena del Senyor: Ex 12,1-8.11-14 / Sl 115 / 1Co 11,23-26 / Jo 13,1-15]. Santa Maria de Cleofàs, parenta de la Verge Maria.

10. ■ Divendres Sant [Celebració de la Passió del Senyor: Is 52,13-53,

12 / Sl 30 / He 4,14-16;5,7-9 / Jo 18,1-19,42]. Sant Ezequiel, profeta (s. VI aC); sant Dimas, el bon lladre.

11. ■ Dissabte Sant. Sant Telm (denominació amb què és conegut popularment el beat Pedro González), religiós dominicà, de Galícia; sant Crescent, mr.

12. □ Diumenge vinent, Pasqua de la Resurrecció del Senyor (litúrgia de les

hores pròpia) [Vetlla: després dels textos de la Llei i dels Profetes, Rm 6,3-11 / Sl 117 / Mt 28,1-10. *Missa del dia*: Fets 10,32a.37-43 / Sl 117 / Col 3,1-4 (o bé: 1Co 5,6b-8) / Jo 20,1-9 (o bé: Mt 28,1-10). *A la missa vespertina*, l'Evangeli pot ser: Lc 24,13-35]. Sant Juli I, papa (romà, 337-352), sant Damià, bisbe; santa Vísia, verge i màrtir.

Diumenge de Rams o de la Passió del Senyor

COMENTARI

Creu i resurrecció

Aquest diumenge obre la porta a la Setmana Santa. Ens encaminem vers la gran festa dels cristians: la Resurrecció de Crist. Avui trobem com dues cares en les lectures. Per una banda, l'exaltació de Crist, amb els rams i l'entrada a Jerusalem: *La gent que anava al davant i la que el seguia cridava: Hosanna a dalt de cel...* És un ambient de triomf, d'èxit, d'aclamació de les multituds. Però tot canvia quan entrem a l'Església. La primera lectura ja ens parla de passió: *He parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrancaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades.* Però en aquest moment Jesús (li podem aplicar perfectament el text d'Isaïes) no es troba sol: *El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut.*

També a la segona lectura trobem la doble realitat: sofriment i glòria; mort i resurrecció. *Jesucrist, que era de condició divina... es feu obedient fins a acceptar la mort i una mort de creu.* Però Déu no podia permetre que quedés dominat per la mort: *Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom... i tots els llavis reconguin que Jesús és Senyor a glòria de Déu Pare.*

l'evangeli és la narració de la passió, mort i sepultura de Jesús. Així acaba el relat de la passió: *Ells anaren al sepulcre i l'asseguraren segellant-ne l'entrada i posant-hi guàrdia.* Sembla que tot s'ha acabat, que el sepulcre segellat guardará per sempre aquell cadàver, el cadàver d'un home clavat a la creu, condemnat injustament, befat, escarnit, insultat, flagel·lat. Però aquesta mort ja anuncia una victòria; millor dit ja és una victòria: *El centurió i els soldats que guardaven Jesús deien: És veritat: Aquest home era Fill de Déu.* No han vist la resurrecció però ja creuen en ell, estant encara a la creu. El dolor, el sofriment, la creu, la mort, no tenen mai l'última paraula. És un camí, un camí necessari, però el terme final, la meta serà la vida plena, la resurrecció, l'alegria perpètua.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura del llibre d'Isaïes (Is 50,4-7)

El Senyor Déu m'ha donat una llengua de mestre perquè, amb la paraula, sàpiga sostenir els cansats. Un matí i un altre em desvetlla l'orella perquè escolti com un deixeble. El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrere: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrancaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades. El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut; per això paro com una roca la cara i sé que no quedaré avergonyit.

▶ Salm responsorial (21)

R. *Déu meu, Déu meu, ¿per què m'heu abandonat?*

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis (Fl 2,6-11)

Jesucrist, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau. Havent-se fet semblant als homes i començant de capturar-se com un home qualsevol, s'abaixà i es feu obedient fins a acceptar la mort, i una mort de creu. Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom, perquè tot hom, al cel, a la terra i sota la terra, doblegui el genoll al nom de Jesús, i tots els llavis reconguin que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.

▶ Passió de nostre Senyor Jesucrist segons sant Mateu (Mt 27,33-54) (Fragment final)

- C. Arribaren a un indret anomenat Gòlgota, que vol dir lloc de la Calavera. Li oferiren una beguda de vi barrejat amb fel; ell el tastà, però no en volgué beure. Després de crucificar-lo, es repartiren els seus vestits i se'ls jugaren als daus. I s'assegueren allà per fer la guàrdia. Sobre el seu cap, havien posat escrita la causa de la seva condemna: «Aquest és Jesús, el rei dels jueus.» Dos bandolers foren crucificats juntament amb ell, l'un a la dreta i l'altre a l'esquerra.
- C. Els qui passaven l'insultaven, movien el cap amb aires de mofa i deien:
- S. «Tu que vols destruir el santuari i reconstruir-lo en tres dies, salva't tu mateix; si ets el Fill de Déu, baixa de la creu.»
- C. També se'n burlaven els grans sacerdots amb els mestres de la Llei i els notables. Deien:
- S. «Ell que salvava els altres, no és capaç de salvar-se ell mateix! Ell que és el rei d'Israel, que baixi ara de la creu i creurem en ell. Confiava en Déu: que l'alliberi, doncs, si tant se l'estima, ell que deia: Soc Fill de Déu.»
- C. Els bandolers que havien estat crucificats amb ell també li feien els mateixos retrets.
- C. Des del migdia fins a mitja tarda s'estengué una foscor sobre tota la terra. Cap a mitja tarda Jesús cridà amb tota la força:
- † «Eli, Eli, lema sabactani?»
- C. Que vol dir:
- † «Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?»
- C. Alguns dels qui eren allí deien:
- S. «Ara crida Elies.»
- C. Un d'ells anà corrents a prendre una esponja xopa de vinagre i la posà al capdamunt d'una canya perquè begués. Però els altres li deien:
- S. «Deixa'l estar. A veure si ve Elies a salvar-lo.»
- C. Jesús tornà a cridar amb tota la força i expirà.
- C. En aquell moment la cortina que tancava el santuari s'esquinçà en dos trossos de dalt a baix, la terra tremolà, les roques s'esberlaren, els sepulcres s'obriren i ressuscitaren molts cossos dels sants que hi reposaven; després de la resurrecció de Jesús sortiren dels sepulcres, anaren a la Ciutat Santa i s'aparegueren a molts. Quan el centurió i els soldats que guardaven Jesús veieren el terratrèmol i tot el que havia passat, s'esveraren molt i deien:
- S. «És veritat: Aquest home era Fill de Déu.»

▶ Lectura del libro de Isaías (Is 50,4-7)

El Señor Dios me ha dado una lengua de discípulo; para saber decir al abatido una palabra de aliento. Cada mañana me espabila el oído, para que escuche como los discípulos. El Señor Dios me abrió el oído; yo no resistí ni me eché atrás. Ofrecí la espalda a los que me golpeaban, las mejillas a los que mesaban mi barba; no escondí el rostro ante ultrajes y salvazos. El Señor Dios me ayuda, por eso no sentía los ultrajes; por eso endurecí el rostro como pedernal, sabiendo que no quedaría defraudado.

▶ Salmo responsorial (21)

R. *Dios mío, Dios mío, ¿por qué me has abandonado?*

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses (Flp 2,6-11)

Cristo Jesús, siendo de condición divina, no retuvo ávidamente el ser igual a Dios; al contrario, se despojó de sí mismo tomando la condición de esclavo, hecho semejante a los hombres. Y así, reconocido como hombre por su presencia, se humilló a sí mismo, hecho obediente hasta la muerte, y una muerte de cruz. Por eso Dios lo exaltó sobre todo y le concedió el Nombre-sobre-todo-nombre; de modo que al nombre de Jesús toda rodilla se doble en el cielo, en la tierra, en el abismo, y toda lengua proclame: Jesucristo es Señor, para gloria de Dios padre.

▶ Pasión de nuestro Señor Jesucristo según san Mateo (Mt 27,33-54) (Fragmento final)

- C. Cuando llegaron al lugar llamado Gòlgota (que quiere decir lugar de «la Calavera»), le dieron a beber vino mezclado con hiel; él lo probó, pero no quiso beberlo. Después de crucificarlo, se repartieron su ropa echándola a suertes y luego se sentaron a custodiarlo. Encima de la cabeza colocaron un letrero con la acusación: «Este es Jesús, el rey de los judíos». Crucificaron con él a dos bandidos, uno a la derecha y otro a la izquierda. Los que pasaban, lo injuriaban, y meneando la cabeza, decían:
- S. «Tú que destruyes el templo y lo reconstruyes en tres días, sálvate a ti mismo; si eres Hijo de Dios, baja de la cruz».
- C. Igualmente los sumos sacerdotes con los escribas y los ancianos se burlaban también diciendo:
- S. «A otros ha salvado y él no se puede salvar. ¡Es el Rey de Israel!, que baje ahora de la cruz y le crearemos. Confío en Dios, que lo libre si es que lo ama, pues dijo: “Soy Hijo de Dios”».
- C. De la misma manera los bandidos que estaban crucificados con él lo insultaban. Desde la hora sexta hasta la hora nona vinieron tinieblas sobre toda la tierra. A la hora nona, Jesús gritó con voz potente:
- † «Eli, Eli, lema sabaqtani?».
- C. (Es decir:
- † «Dios mío, Dios mío, ¿por qué me has abandonado?»).
- C. Al oírlo algunos de los que estaban allí dijeron:
- S. «Está llamando a Elías».
- C. Enseguida uno de ellos fue corriendo, cogió una esponja empapada en vinagre y, sujetándola en una caña, le dio de beber. Los demás decían:
- S. «Déjalo, a ver si viene Elías a salvarlo».
- C. Jesús, gritando de nuevo con voz potente, exhaló el espíritu.
- Entonces el velo del templo se rasgó en dos de arriba abajo; la tierra tembló, las rocas se resquebrajaron, las tumbas se abrieron y muchos cuerpos de santos que habían muerto resucitaron y, saliendo de las tumbas después que él resucitó, entraron en la ciudad santa y se aparecieron a muchos. El centurión y sus hombres, que custodiaban a Jesús, al ver el terremoto y lo que pasaba, dijeron aterrizados:
- S. «Verdaderamente este era Hijo de Dios».